

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
*КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ІМЕНІ НАРОДНОЇ АРТИСТКИ УКРАЇНИ ЛАРИСИ ХОРОЛЕЦЬ*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Людмила СТЕПАНЕНКО
«30» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
(СПОГЛЯДАЛЬНО-АНАЛІТИЧНА)

для здобувачів вищої освіти

галузь знань	<u>02 Культура і мистецтво</u>
спеціальність	<u>026 Сценічне мистецтво</u>
освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
освітня програма	<u>«Акторська майстерність»</u>

Форма навчання	<u>денна/заочна</u>
Навчальний рік	<u>2023/2024</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>6/180</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік</u>

Пролонгація за рішенням науково-методичної ради НАКККіМ

УДК 792.02(075.8)

Розробник:

ШЛЕМКО Ольга Дмитрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри режисури та акторської майстерності імені народної артистки України Лариси Хоролець, заслужена артистка України.

ЗАЙЦЕВ Валерій Павлович, доцент, професор кафедри режисури та акторської майстерності імені народної артистки України Лариси Хоролець, заслужений артист України.

БОГДАН Оксана Віталіївна, старший викладач кафедри режисури та акторської майстерності імені народної артистки України Лариси Хоролець.

МАТУШЕНКО Валерій Борисович, кандидат культурології, професор кафедри режисури та акторської майстерності імені народної артистки України Лариси Хоролець, заслужений працівник культури України.

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту сучасного мистецтва

Михайло КУЛИНЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

В. о. зав. кафедри режисури та акторської майстерності імені народної артистки України Лариси Хоролець

Віктор ГИРИЧ

Протокол № 11 від «30» червня 2023 р. Протокол № 13 від «21» червня 2023 р.

Погоджено з гарантом освітньої програми «Акторська майстерність»

Гарант освітньої програми Ольга ШЛЕМКО

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол № 6 від 28 серпня 2023 р.

Голова науково-методичної ради Людмила СТЕПАНЕНКО

© Шлемко О.Д., Зайцев В.П.,
Богдан О.В., Матушенко В.Б., 2023
© НАКККіМ, 2023

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою виробничої практики є: закріплення теоретичних і практичних знань, умінь і навичок з фахових дисциплін перед виконанням випускного дипломного творчого проєкту.

Завданнями практики є:

- закріплення на практиці теоретичних і практичних знань, умінь і навичок під час проведення виробничої (виконавської) практики під наглядом досвідченого спеціаліста;
- визначення теми для підготовки творчого проєкту, що буде дипломною постановкою для здобувачів;
- формування вміння працювати в творчому колективі в рамках єдиного художнього задуму, осягнення етичних принципів колективної творчості;
- формування навичок співпраці з режисером, хореографом, хормейстером, художником з костюмів тощо;
- набуття професійних умінь ідейно-тематичного, композиційного та дієвого аналізу ролі та літературного твору;
- використання практичних умінь, набутих у процесі акторських тренінгів на практиці;
- створення художніх образів різноманітними засобами акторської виразності на основі власного задуму та задуму режисера;
- набуття навичок виконавської майстерності (розкриття теми, ідеї авторського твору, оволодіння словесною наскрізною дією, темпоритмом);
- ознайомлення зі специфікою роботи актора в різноманітних театральних жанрах (комедія, драма, фарс, трагедія тощо);
- підготовка монологу та надсилання його відеозапису керівнику виробничої практики від кафедри.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Інформація про компетентності та програмні результати навчання

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК1.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6.	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК7.	Здатність працювати в команді.
ЗК8.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК9.	Здатність до абстрактного, критичного, креативного і образного мислення.
ЗК10.	Здатність виявляти національну свідомість, патріотизм, дбати про національно-

	культурний і духовний розвиток України, плакати традиційні національні й загальнолюдські цінності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК1.	Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.
СК2.	Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.
СК3.	Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.
СК4.	Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, художньо-образного) рівнів сценічного твору.
СК5.	Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
СК6.	Здатність до оперування специфічною системою художньо-виражальних та технічних засобів відтворення креативного задуму при створенні та виробництві сценічного твору.
СК8.	Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.
СК9.	Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.
СК10.	Здатність до креативного мислення, критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.
СК11.	Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії з представниками інших творчих професій.
СК14.	Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.
СК15.	Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.
СК16.	Здатність враховувати етнічні засади професійної діяльності.
СК18.	Здатність сформулювати і керуватися у творчій діяльності актора власним над-надзавданням, спрямованим на розвиток українського театрального мистецтва, моделювання його засобами розвитку морально здорового суспільства, виховання патріотизму, волі, національної гідності.
СК19.	Здатність бути мовною особистістю, виявляючи мовну та мовленнєву компетентність, професійне володіти сценічним мовленням, красномовством, фаховою мовою сценічного мистецтва.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН2.	Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.
ПРН3.	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
ПРН4.	Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.
ПРН5.	Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.
ПРН7.	Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.
ПРН8.	Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.
ПРН9.	Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним

	контекстом для глибшого їх розуміння.
ПРН10.	Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).
ПРН11.	Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.
ПРН12.	Організовувати, планувати та провадити театральну-педагогічну діяльність.
ПРН13.	Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.
ПРН15.	Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.
ПРН16.	Визначати творчі можливості та перспективи особистого розвитку, здійснювати психологічну саморегуляцію.
ПРН17.	Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.
ПРН18.	Знати основні закони психології творчості.
ПРН21.	Презентувати результати професійної діяльності та проєктів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.
ПРН22.	Знати основні закони акторської майстерності; володіти виконавськими вміннями, виявляти мовну та мовленнєву компетентність, володіння сценічним мовленням, розкривати внутрішній світ, соціальні, психологічні, національні риси персонажа.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
ЗК1.	ПРН13	ПРН2, ПРН3, ПРН22	ПРН21	ПРН16
ЗК2.	ПРН11, ПРН13	ПРН15, ПРН22	ПРН21	ПРН16
ЗК3.	ПРН22	ПРН5, ПРН14, ПРН15,	ПРН21	ПРН16
ЗК4.		ПРН3		ПРН16
ЗК6.	ПРН22	ПРН4, ПРН5		ПРН16
ЗК7.	ПРН22	ПРН17	ПРН21	
ЗК8.		ПРН6, ПРН15		
ЗК9.	ПРН22	ПРН7, ПРН15, ПРН17		ПРН16
ЗК10.	ПРН13, ПРН22	ПРН7		
СК1	ПРН11, ПРН12	ПРН8		
СК2.	ПРН12, ПРН13	ПРН9		
СК3.	ПРН22	ПРН17	ПРН21	
СК4.	ПРН13, ПРН22	ПРН5		
СК5.		ПРН15	ПРН21	
СК6.	ПРН11	ПРН7, ПРН13, ПРН14	ПРН21	
СК8.		ПРН4, ПРН5	ПРН21	
СК9.				
СК10.	ПРН13	ПРН6, ПРН15, ПРН17		

СК11.	ПРН12	ПРН17		
СК14.	ПРН11, ПРН13	ПРН6, ПРН15, ПРН17		
СК15.	ПРН13	ПРН13		
СК16.	ПРН15	ПРН15		
СК18.		ПРН6, ПРН17, ПРН22	ПРН21	
СК19.		ПРН3, ПРН22		ПРН16

3. ЗМІСТ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (СПОГЛЯДАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОЇ)

Виконання програми здійснюється згідно із завданнями, що розподіляються за змістовими модулями і темами практики. Під час проходження виробничої практики (споглядально-аналітичної) здобувачі повинні виконувати визначені програмою завдання.

№ з/п	Програма практики	Кількість годин
<i>Загальна кількість кредитів ЄКТС – 6 кредитів (180 год.)</i>		
1	Змістовий модуль 1. Організаційні заходи 1.1. Організаційні заходи щодо проходження виробничої практики 1.2. Ознайомлення з керівником практики та програмою виробничої практики. 1.3. Формування календарного плану та виконання індивідуальних завдань. 1.4. Ознайомлення з напрямками і видами діяльності театру чи закладу культури. 1.5. Відвідування репетицій театру чи творчого закладу культури.	
	Разом:	30
2	Змістовий модуль 2. Ознайомлення здобувачів з етапами підготовки вистави. 2.1. Ознайомлення здобувачів з формами та методами репетиційного процесу в професіональному театрі. 2.2 Формування художнього образу вистави. 2.3. Темп і ритм сценічної дії.	
	Разом:	30
3	Змістовий модуль 3. Вибір драматургічного матеріалу та його аналіз 3.1. Критерії вибору. Автор та епоха. 3.2. Ідейно-тематичний аналіз. 3.3. Композиційний аналіз. 3.4. Дійовий аналіз.	
	Разом:	30
4	Змістовий модуль 4. Застільний період роботи над монологом, уривком з драматургічного твору або інсценізацією літературного твору 4.1. Визначення теми, ідеї, запропонованих обставин, висхідної події, подієвого ряду, драматургічного ходу уривку з драматургічного твору або з інсценізації літературного твору. 4.2. Визначення основного конфлікту. 4.3. Розуміння перспективи та наскрізної дії ролі, надзавдання.	
	Разом:	30

5	Змістовий модуль 5. Процес визначення теми та ідеї власного творчого проєкту 5.1. Робота над створенням образу, пошук “зерна” образу, мотивів вчинків персонажа. 5.2. Оволодіння психофізичним життям ролі. 5.3. Пошуки дійових пристосувань персонажа та підтексту. 5.4. Визначення теми та ідеї для постановки власного творчого проєкту	
	Разом:	30
6	Змістовий модуль 6. Підготовка документів та оформлення звіту про проходження практики 6.1. Узагальнення зібраного матеріалу та формування комплексу звітних матеріалів про проходження виробничої практики. 6.2. Підготовка звіту про проходження виробничої практики. 6.3. Підсумкова звітна зустріч-конференція з керівником практики від творчої організації (доповідь здобувача-практиканта, презентація, обмін досвідом – конкретні рекомендації).	
	Разом:	30
	Усього	180

3.1. Програма виробничої практики (споглядально-аналітичної)

Змістовий модуль 1. Організаційні заходи

1.1. *Організаційні заходи щодо проходження виробничої практики:*

- проведення установчої конференції;
- перелік документів та їх оформлення;
- ознайомлення з GOOGLE Класом, його змістом та оформленням;
- проведення Інструктажу з охорони праці та розпис кожного здобувача у спеціальному журналі;
- основи безпеки професійної діяльності актора.

1.2 . *Ознайомлення з керівником практики та програмою виробничої практики:*

- знайомство керівника практики від бази практики з здобувачами-практикантами;
- ознайомлення з Програмою виробничої практики (розділами, змістом програми, вимогами до оформлення, критеріями оцінювання, літературою.

1.3. *Формування календарного плану та виконання індивідуальних завдань.*

- вимоги до формування календарного плану;
- визначення можливостей реалізації індивідуальних завдань на базі практики;
- здобувачі отримують на період практики індивідуальні завдання, перелік є у файлі GOOGLE Класу;
- індивідуальні завдання узгоджуються з керівником практики від творчого закладу;
- можливі коректування з боку керівника практики від творчого закладу про тих чи інших індивідуальних завдань для кожного здобувача вищої освіти на виробничій практиці
- вимоги до оформлення, завантаження GOOGLE Клас;

- оцінювання індивідуальних завдань
- 1.4. *Напрями і види діяльності театру чи закладу культури.*
- історія утворення театру чи іншого мистецького закладу;
- репозиторій вистав театру;
- гастрольна діяльність;
- організація концертної діяльності;
- організація та проведення масових свят та шоу-програм.
- установчі документи, штат театру чи іншого закладу.
- проведення екскурсій в театрі чи закладу культури (огляд внутрішнього приміщення, технічного облаштування сцени, ознайомлення з роботою театральних цехів (звукової та освітлювальної рубки, костюмерного та реквізиторського цехів).
- 1.5. *Відвідування репетицій театру чи творчого закладу культури.*
- відвідування репетицій в театрі;
- відвідування репетицій в іншому закладі культури (Будинку культури, івент-агентства, приватної та ін. Компанії).

Змістовий модуль 2.

Ознайомлення здобувачів з етапами підготовки вистави

2.1. *Ознайомлення здобувачів з формами та методами репетиційного процесу в професіональному театрі.*

Основні етапи роботи актора над роллю. Ознайомлення з роботою актора з режисером над роллю. Робота над пластичним вирішенням вистави.

2.2. *Формування художнього образу вистави.*

Ознайомлення із пошуком акторських виражальних засобів. Внутрішня і зовнішня техніка актора. Тілесно-орієнтовані психотехніки актора.

2.3. *Темп і ритм сценічної дії.*

Пошук виразних форм існування актора у просторі вистави (мізансценування).

Засоби впливу на глядачів: сценографія; музичне оформлення; звукові та світлові ефекти; грим; сценічні костюми; реквізит. Розуміння необхідності творчої праці в рамках єдиного художнього задуму.

Змістовий модуль 3. Вибір драматургічного матеріалу та його аналіз

3.1. *Критерії вибору. Автор та епоха.*

Сюжет і фабула драматургічного матеріалу.

3.2. *Ідейно-тематичний аналіз.*

Ідея твору (відкрита чи прихована). Тематичний аналіз твору.

3.3. *Композиційний аналіз.*

Композиційна побудова твору. Розбір твору на елементи композиції.

3.4. *Дійовий аналіз.*

Дійовий аналіз ролі. Дійовий аналіз п'єси. Перегляд вистав українських театрів або їх відеозаписів та їх аналіз з керівником практики. Підготувати здобувачами есе щодо аналізу виконання акторами однієї з ролей у

переглянутих під час проходження практики виставах чи у відеозаписах вистав українських і зарубіжних театрів.

Змістовий модуль 4. Застільний період роботи над монологом, уривком з драматургічного твору або інсценізацією літературного твору

4.1. *Визначення теми та ідеї уривку з драматургічного твору або з інсценізації літературного твору.*

Визначення запропонованих обставин. Визначення висхідної події. Визначення драматургічного ходу.

4.2. *Визначення основного конфлікту.*

Визначення основних мотивів вчинків, цілей і потаємних бажань персонажа.

Визначення характеру та психофізичних особливостей персонажа. Визначення природи почуттів дійової особи, глибини його почуттів і пристрастей.

4.3. *Розуміння перспективи та наскрізної дії ролі, надзавдання.*

Визначення подієвого ряду вчинків і почуттів дійової особи. Визначення кульмінації в уривку, монолозі, моновиставі.

Змістовий модуль 5.

Процес визначення теми та ідеї власного творчого проєкту

5.1. *Робота над створенням образу, пошук “зерна” образу, мотивів вчинків персонажа.*

Визначення дійової структури ролі та монологу. Логічна перспектива та наскрізна лінія ролі та монологу. Розуміння та відчуття основного конфлікту між персонажами в процесі взаємодії. Пошуки зовнішньої характерності.

5.2. *Оволодіння психофізичним життям ролі.*

Пошуки мовної та пластичної виразності. Усвідомлення зміни вчинків свого героя та вчинків партнера під час розвитку дії в уривку з драматургічного твору або інсценізації літературного твору.

5.3. *Пошуки дійових пристосувань персонажа та підтексту.*

Пошуки мізансцен, пластичної виразності, взаємодії акторів між собою. Характер взаємодії з аудиторією. Реалізація надзавдання дійової особи.

5.4. *Визначення теми та ідеї для постановки власного творчого проєкту.*

Визначення теми для створення власного творчого проєкту. Визначення ідеї для створення власного творчого проєкту.

Змістовий модуль 6. Підготовка документів та оформлення звіту про проходження практики

6.1. Узагальнення зібраного матеріалу та формування комплекту звітних матеріалів про проходження виробничої практики.

Перегляд керівником виробничої практики від кафедри відеозапису монологу чи моновистави та його оцінювання. Оцінювання керівником виробничої практики від кафедри надісланого аналізу виконання акторами однієї з ролей у переглянутих під час проходження практики виставах чи у відеозаписах вистав українських та зарубіжних театрів.

6.2. Підготовка звіту про проходження виробничої практики.

Підготовка щоденника виробничої практики. Підготовка різних додатків до звіту з виробничої практики.

6.3. Підсумкова звітна зустріч-конференція з керівником практики від творчої організації (доповідь здобувача-практиканта, презентація, обмін досвідом – конкретні рекомендації).

3.2. Система оцінювання досягнень здобувачів

Вид діяльності	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5	Модуль 6
		кількість одиниць максимальна кількість балів	кількість одиниць максимальна кількість балів	кількість одиниць максимальна кількість балів	кількість одиниць максимальна кількість балів	кількість одиниць максимальна кількість балів	кількість одиниць максимальна кількість балів
Участь в організаційних заходах	1	1	1				
Аналіз бази практики	1	1	1				
Форми та методи репетиційного процесу в професійному театрі.	2		1	2			
Робота над пластичним вирішенням вистави. Формування художнього образу вистави.	3		1	3			
Пошук виразних форм існування актора у просторі вистави (мізансценування).	3		1	3			
Сюжет і фабула драматургічного матеріалу.	5				1	5	
Композиційний аналіз п'єси.	5				1	5	
Визначення теми та ідеї уривку з драматургічного твору або з інсценізації літературного твору.	5					1	5

Визначення характеру та психофізичних особливостей персонажа.	5							1	5				
Визначення характеру та психофізичних особливостей персонажа.	5							1	5				
Визначення дійової структури ролі та монологу.	5									1	5		
Оволодіння психофізичним життям ролі.	5									1	5		
Пошуки дійових пристосувань персонажа та підтексту.	5									1	5		
Проведення видовища	10									1	5	1	5
Індивідуальне завдання	20			1	3	1	3	1	4	1	5	1	5
Підготовка документів та оформлення звіту про проходження практики	10									1	5	1	5
Звітна конференція, залік	10											1	10
Разом : 100		2	2	4	11	3	13	4	19	5	30	4	25
Максимальна кількість балів за практику – 100 балів													

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

4.1. Термін проходження практики: 3 курс, 6 семестр, 4 тижні.

4.2. Бази практики:

- кафедра режисури та акторської майстерності імені народної артистки України Лариси Хоролець Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
- Угода про співпрацю з Національним академічним драматичним театром імені Івана Франка
- Угода про співпрацю з Національним академічним театром опери та балету України ім. Т.Г. Шевченко
- Угода про співпрацю з Київським національним академічним Молодим театром
- Угода про співпрацю з Київським академічним театром юного глядача на Липках
- Угода про співпрацю з Київською академічною майстернею театрального мистецтва «Сузір'я»
- Угода про співпрацю з Центром мистецтв «Новий український театр»
- Угода про співпрацю з арт-студією та театром Олександра Жуковіна "Sintez-Style"

4.3. Обов'язки здобувачів вищої освіти під час проходження практики:

1. Ознайомитись з базами виробничої практики.
2. Обрати місце проведення практики та повідомити керівника практики від кафедри.

3. Зустрітися з керівником практики від академії та занотувати усі організаційні питання та завдання на практику.

4. Отримати щоденники практики та іншу необхідну документацію для проходження виробничої практики.

5. У призначений день початку виробничої практики прибути на місце проведення практики та познайомитись з керівником практики від творчої організації.

6. Пройти інструктаж з техніки безпеки на місці проходження виробничої практики.

7. Виконати усі індивідуальні та інші завдання виробничої практики.

8. У щоденнику практики поставити печатки («прибув на практику», «закінчив практику») у місці проведення практики.

9. Заповнити щоденник практики та зробити звіт за проходження практики.

10. Здати усю документацію (щоденник практики, звіт з практики) науковому керівнику від академії та здати Залік з практики.

11. Після успішного здавання Заліку з практики подати керівнику практики заліково-екзаменаційну книжку, щоб результати заліку були зафіксовані документально.

4.4. *Обов'язки керівника практики*

Керівник практики від кафедри:

1. Ознайомити здобувачів з усіма базами виробничої практики.

2. Після вибору кожним студентом бази практики, зібрати усю групу студентів та провести необхідний інструктаж щодо виконання завдань практики, дотримання правил безпеки та охорони праці під час практики.

3. Підготувати листи від академії на кожную базу практики (якщо уся група буде проходити виробничу практику на одній базі, то буде один лист), куди вписати прізвища студентів на кожную базу практик.

4. Забезпечити кожного здобувача щоденником практики.

5. Розказати студентам про індивідуальне виконання звіту з практики.

6. У день початку виробничої практики прибути разом зі студентами на місце (місця) проведення практик і познайомити кожного студента з керівником практики від творчої організації та передати документи на здобувачів від НАКККіМ.

7. По закінченню виробничої практики у призначений розкладом день прийняти у студентів усі звітні документи та залік з проходження практики.

4.5. *Обов'язки керівника бази практики*

Керівник практики від установи:

1. Провести інструктаж зі здобувачами з охорони праці та техніки безпеки в перший день виробничої практики.

2. Прийняти листи від НАКККіМ про проходження виробничої практики студентами та звірити ПІБ кожного студента-практиканта.

3. Визначити індивідуальне завдання та місце роботи для кожного здобувача.

4. Кожного дня перевіряти виконання студентами (студентом) індивідуальних та інших завдань при проходженні практики.

5. Після завершення практики поставити печатки кожному студенту в його щоденнику та перевірити щоденники.

6. Написати відгук про кожного здобувача, що проходив виробничу практику.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання розробляє керівник практики від кафедри і видає кожному здобувачеві вищої освіти перед початком практики. Зміст індивідуальних завдань має відповідати завданням освітнього процесу, враховувати можливості та пропозиції бази практики, інтереси здобувача вищої освіти, містити перелік питань, які практикант має вивчити на даному робочому місці, перелік його дій для формування і розвитку передбачених робочою програмою умінь і навичок.

Індивідуальне завдання на виробничу практику видається здобувачу, зазвичай, у формі доповнення до основного. Його зміст залежить від:

- специфіки установи, де проходить виробничу практику;
- особливостей організації виробничої практики;
- перспектив подальшої діяльності майбутнього спеціаліста в цьому напрямку (підготовки творчого проекту як форми підсумкової атестації);
- побажань керівництва установи, де відбувається виробничу практику (якщо це не суперечить навчальній програмі).

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2
2	Складання плану	3
3	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	8
4	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	3
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	2
РАЗОМ		20

Перелік індивідуальних завдань

1. Визначити тему та ідею підготовки творчого проєкту випускної (дипломної) роботи.
2. Підготувати аналіз виконання акторами однієї з ролей у переглянутих під час проходження практики виставах чи у відеозаписах вистав українських і зарубіжних театрів.
3. Підготовка монологу чи власної моновистави та надіслати його відеозапис керівнику практики від кафедри.
4. Методика ідейно-тематичного аналізу драматургічного твору за власним вибором.
5. Методика композиційного аналізу драматургічного твору на вибір.
6. Методика дійового аналізу як основного етапу роботи над роллю та драматургічним матеріалом.
7. Основні закони внутрішньої та зовнішньої техніки актора.
8. Тренінг внутрішньої та зовнішньої техніки актора.
9. Відчуття темпу і ритму сценічної дії.
10. Методика роботи актора над роллю в уривку з драматургічного твору або інсценізації літературного твору.
11. Здійснити пошук “зерна” образу, мотивів вчинку персонажа, цілісності акторського образу, створеного здобувачем в уривку чи у моновиставі з драматургічного твору або інсценізації літературного твору.
12. Визначити характер і характерність ролі здобувача в уривку з драматургічного твору або інсценізації літературного твору.
13. Значення сценічного костюма та гриму в роботі над образом.
14. Визначити перспективу, наскрізну дію та надзавдання ролі здобувача в уривку з драматургічного твору або інсценізації літературного твору.
15. Методика роботи над монологом чи моновиставою в цілому.
16. Підібрати грим і костюм до монологу та ролі здобувача в уривку з драматургічного твору або інсценізації літературного твору.
17. Здійснити пошуки дійових пристосувань у монолозі та ролі здобувача в уривку з драматургічного твору або інсценізації літературного твору.
18. Здійснити пошуки підтексту у монолозі та ролі здобувача в уривку з драматургічного твору або інсценізації літературного твору.

6. ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Надається перелік звітної документації (звіт практики, щоденник практики та інша документація) і рекомендації щодо оформлення кожної сторінки щоденника, звіту та вимоги до їх оформлення.

Після проходження та закінчення терміну виробничої практики (асистентської) здобувачі звітують про виконання програми у письмовому вигляді. Здобувачі-практиканти протягом 10 днів надають керівнику практики від кафедри:

1. Звіт про проходження виробничої практики (асистентської) в

друкованому вигляді;

2. Щоденник проходження практики, написаний власноручно, з печатками організації, де проходила виробнича (асистентська) практика (з чіткими датами «Прибув на практику», «Закінчив практику»).

3. Підтвердження виконання індивідуального завдання виробничої практики (асистентської) <https://nakkkim.edu.ua/studentske-zhittya/praktyka-studentiv>

Звіт складається відповідно до програми практики та має містити коротку характеристику бази практики, її структуру та основні напрями діяльності, аналіз роботи структурного підрозділу (місця практики) та його ролі в структурі установи, огляд матеріального забезпечення бази практики; самоаналіз особистого проходження практики, відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики та індивідуальних завдань з фотографіями та (за можливості) презентаціями у Microsoft Power Point, стислий аналіз навичок, сформованих і вдосконалених під час практики, висновки та пропозиції, розділ з питань охорони праці, список використаної літератури. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює профільююча кафедра з обов'язковим урахуванням єдиних стандартів педагогічної та мистецької документації. Оформлення звітних матеріалів з проходження практики здійснюється українською мовою : Word, формат А4, гарнітура Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал 1,5, береги – 2 см x 2 см. Мінімальний обсяг звіту 7–8 сторінок. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює фахова кафедра.

Щоденник є основним документом здобувача вищої освіти під час проходження практики, а тому здобувач зобов'язаний регулярно, впродовж всього терміну практичної підготовки його заповнювати, постійно мати при собі під час перебування на базі практики, а також при потребі надавати його для перевірки керівнику від бази практики для поточного контролю. В щоденнику здобувач веде короткі записи з викладом змісту виконаних завдань відповідно до програми практики, виконання індивідуального плану проходження практики, заповнюється здобувачем щоденно. Щоденник практики підписує безпосередньо керівник від бази практики чи керівник установи.

Звіт разом зі щоденником подається на рецензування керівнику практики від кафедри ЗВО.

Усі звітні матеріали подаються здобувачами у папці, що має назву «Документація практики».

Оформлення пакету звітної документації

1. Титульна сторінка звітної документації (заповнюється здобувачем).

2. Щоденник практики:

2.1. Стор. 1 – **титульна сторінка** щоденника (заповнюється здобувачем).

2.2. Стор. 2 – **відмітки про прибуття та завершення терміну практики.**

Вказують дату прибуття та завершення практики, ПІП здобувача, назву установи, підпис, посаду, прізвище відповідальної особи та **печатка** установи (вверху та внизу аркуша, заповнюється здобувачем та керівником практики від

установи).

2.3. Стор. 3 – **календарний графік проходження практики.**

Записуємо план проходження практики та план індивідуальних завдань по датам виконання (заповнюється здобувачем).

2.4. Стор. 4 – **робочі записи під час практики.**

Робимо короткі нотатки про виконання індивідуальних завдань згідно плану практики (заповнюється здобувачем).

2.5. Стор. 5 – **відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці.**

Вказується назва установи, дата, яка співпадає з кінцевим терміном практики, ППП, підпис керівника від бази практики, **печатка** (заповнюється керівником від бази практики).

2.6. Стор. 6 – **відгук осіб, які перевіряли проходження практики.**

Заповнюється уповноваженими особами від бази практики або від навчального закладу.

2.7. Стор. 6 – **висновок керівника практики від ЗВО про проходження практики.** Заповнюється керівником практики від кафедри. Після підсумкової конференції та проведення заліку заповнюється абзац, призначений для контролю за результатами практики.

2.8. Стор. 7 – **використані компетентності.**

Заповнюється здобувачем відповідно до компетентностей, вказаних в ОПШ і використаних під час проходження практики.

2.8. Стор. 7 – **яких компетентностей не вистачило здобувачу під час проходження практики.** Заповнює уповноважена особа, яка проводила перевірку.

2.9. Стор. 8 – **вказані загальні положення проходження практики та правила оформлення щоденника.**

3. Звіт про проходження практики.

Зразки вищевказаної звітної документації можна подивитись за посиланням: <https://nakkkim.edu.ua/studentske-zhittya/praktyka-studentiv>

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання виробничої практики (асистентської) здійснюється за 100-бальною шкалою та включає суму балів за оформлення звітних документів про проходження практики (максимально 50 балів) і суму балів за захист матеріалів практики (максимально 50 балів). При цьому береться до уваги відгук керівника, якість оформлення звіту, щоденника, ділових, індивідуальних завдань та інших документів, самостійно складених здобувачем. **Захист практики здійснюється протягом перших десяти днів після закінчення практики.**

Розподіл балів за оформлення матеріалів за результатами виробничої практики (асистентської) орієнтовно : - письмовий звіт – від 10 до 20 балів;

- щоденник проходження практики – від 5 до 10 балів;

- проекти складених документів – від 5 до 10 балів;
- індивідуальне завдання – від 5 до 30 балів;
- захист практики – від 5 до 20 балів.

Оцінка за виробничу практику (асистентську) вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача-практиканта за підписами членів комісії. Здобувач, який не виконав програму практики чи отримав незадовільний відгук (характеристику) у базі практики або незадовільну оцінку при захисті, направляється на практику повторно в період канікул або відраховується з навчального закладу. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики – Вченою радою Інституту не менше одного разу протягом навчального року.

7.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	Відмінно	Відмінно
82–89	B	Добре	Добре
74–81	C		
64–73	D	Задовільно	Задовільно
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7.3. Критерії оцінювання результатів проходження виробничої практики

Шкала оцінювання 1–100 балів	Критерії оцінювання результатів проходження виробничої практики
90–100 балів (A) (відмінно)	<ul style="list-style-type: none"> - володіння повними, глибокими знаннями, уміннями та навиками з теорії та практики програмного матеріалу; - глибоке знання понятійно-категоріального апарату мистецтва актора; - правильне формулювання відповідей, власних висновків та узагальнень; - глибоке засвоєння основних етапів роботи актора над монологом та роллю; - досконале опанування внутрішньою і зовнішньою технікою актора; - виявлення багатства уяви, образного мислення, високого ступеня емоційної виразності, високого рівня володіння технікою мовлення;

	<ul style="list-style-type: none"> - майстерне використання дійових пристосувань та глибоке виявлення підтексту в монологі та ролі; - досконале оволодіння методикою ідейно-тематичного, композиційного та дійового аналізу драматургічного матеріалу; - підготовка оригінального і ґрунтового есе щодо аналізу виконання акторами однієї з ролей у переглянутих виставах чи у відеозаписах вистав українських та зарубіжних театрів; - підготовка ґрунтового щоденника виробничої практики та звіту про її проходження; - відгук про роботу здобувача-практиканта – позитивний, а оцінка його роботи під час проходження виробничої практики – «відмінно». - захист матеріалів виробничої практики на високому рівні.
<p>82–89 балів (В) <i>(добре)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - володіння добрими знаннями, уміннями та навиками з теорії та практики програмного матеріалу; - добре знання понятійно-категоріального апарату мистецтва актора; - правильне формулювання відповідей, власних висновків та узагальнень; - добре засвоєння основних етапів роботи актора над монологом та роллю; - добре опанування внутрішньою і зовнішньою технікою актора; - виявлення багатства уяви, образного мислення, високого ступеня емоційної виразності, володіння технікою мовлення; - використання дійових пристосувань та виявлення підтексту в монологі та ролі; - добре оволодіння методикою ідейно-тематичного, композиційного та дійового аналізу драматургічного матеріалу; - підготовка ґрунтового есе щодо аналізу виконання акторами однієї з ролей у переглянутих виставах чи у відеозаписах вистав українських та зарубіжних театрів; - підготовка щоденника виробничої практики та звіту про її проходження; - відгук про роботу здобувача-практиканта – позитивний, а оцінка його роботи під час проходження виробничої практики – «відмінно» або «добре». - захист матеріалів виробничої практики на доброму рівні.
<p>74–81 балів(С) <i>(добре)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - достатнє володіння знаннями, уміннями та навиками з теорії та практики програмного матеріалу; - достатнє знання понятійно-категоріального апарату мистецтва актора; - формулювання відповідей, власних висновків та узагальнень на достатньому рівні; - достатнє засвоєння основних етапів роботи актора над монологом та роллю; - достатнє опанування внутрішньою і зовнішньою технікою актора; - достатнє виявлення уяви, образного мислення, емоційної виразності, володіння технікою мовлення; - використання дійових пристосувань та виявлення підтексту в монологі та ролі; - достатнє оволодіння методикою ідейно-тематичного, композиційного та дійового аналізу драматургічного матеріалу;

	<ul style="list-style-type: none"> - підготовка есе щодо аналізу виконання акторами однієї з ролей у переглянутих виставах чи у відеозаписах вистав українських та зарубіжних театрів; - підготовка щоденника виробничої практики та звіту про її проходження; - відгук про роботу здобувача-практиканта – позитивний, а оцінка його роботи під час проходження виробничої практики – «добре». - захист матеріалів виробничої практики на хорошому рівні.
<p>64-73 балів (D) (задовільно)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - задовільне володіння знаннями, уміннями та навиками з теорії та практики програмного матеріалу; - задовільне знання понятійно-категоріального апарату мистецтва актора; - задовільне формулювання відповідей, власних висновків та узагальнень; - задовільне засвоєння основних етапів роботи актора над монологом та роллю; - задовільне опанування внутрішньою і зовнішньою технікою актора; - недостатнє виявлення уяви, образного мислення, емоційної виразності, володіння технікою мовлення; - задовільне використання дійових пристосувань та виявлення підтексту в монолозі та ролі; - недостатнє оволодіння методикою ідейно-тематичного, композиційного та дійового аналізу драматургічного матеріалу; - задовільна підготовка есе щодо аналізу виконання акторами однієї з ролей у переглянутих виставах чи у відеозаписах вистав українських та зарубіжних театрів; - задовільна підготовка щоденника виробничої практики та звіту про її проходження; - відгук про роботу здобувача-практиканта – позитивний, а оцінка його роботи під час проходження виробничої практики – «добре» або «задовільно». - задовільний захист матеріалів виробничої практики.
<p>60-63 (E) (достатньо, задовільно)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - задовільне володіння знаннями, уміннями та навиками з теорії та практики програмного матеріалу; - визначення з помилками й неточностями основних понять мистецтва актора; - задовільне формулювання відповідей, відсутність власних висновків та узагальнень; - задовільне засвоєння основних етапів роботи актора над монологом та роллю; - задовільне опанування внутрішньою і зовнішньою технікою актора; - слабкий рівень уяви, образного мислення, емоційної виразності, володіння технікою мовлення; - не осмислене використання дійових пристосувань та виявлення підтексту в монолозі та ролі; - слабкий рівень оволодіння методикою ідейно-тематичного, композиційного та дійового аналізу драматургічного матеріалу; - слабкий рівень підготовки есе щодо аналізу виконання акторами однієї з ролей у переглянутих виставах чи у відеозаписах вистав українських та зарубіжних театрів;

	<ul style="list-style-type: none"> - задовільна підготовка щоденника виробничої практики та звіту про її проходження; - відгук про роботу здобувача-практиканта – позитивний, а оцінка його роботи під час проходження виробничої практики – «задовільно». - низький рівень захисту матеріалів виробничої практики.
<p>35–59 (FX) (незадовільно з можливістю повторного складання)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - незадовільне володіння знаннями, уміннями та навиками з теорії та практики програмного матеріалу; - нездатність дати визначення основних понять мистецтва актора; - незадовільне формулювання відповідей, відсутність власних висновків та узагальнень; - незадовільне засвоєння основних етапів роботи актора над монологом та роллю; - незадовільне опанування внутрішньою і зовнішньою технікою актора; - низький рівень уяви, образного мислення, емоційної виразності, володіння технікою мовлення; - відсутність дійових пристосувань в монологі та ролі; - незадовільний рівень оволодіння методикою ідейно-тематичного, композиційного та дійового аналізу драматургічного матеріалу; - незадовільний рівень підготовки есе щодо аналізу виконання акторами однієї з ролей у переглянутих виставах чи у відеозаписах вистав українських та зарубіжних театрів; - незадовільна підготовка щоденника виробничої практики та звіту про її проходження; - відгук про роботу здобувача-практиканта – позитивний, а оцінка його роботи під час проходження виробничої практики – «задовільно» або «незадовільно». - незадовільний рівень захисту матеріалів виробничої практики.
<p>1–34 (F) (незадовільно з обов’язковим повторним вивченням)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - незадовільне володіння знаннями, уміннями та навиками з теорії та практики програмного матеріалу; - нездатність дати визначення основних понять мистецтва актора; - незадовільне формулювання відповідей, відсутність власних висновків та узагальнень; - незадовільне засвоєння основних етапів роботи актора над монологом та роллю; - незадовільне опанування внутрішньою і зовнішньою технікою актора; - вкрай низький рівень уяви, образного мислення, емоційної виразності, володіння технікою мовлення; - відсутність дійових пристосувань в монологі та ролі; - незадовільний рівень оволодіння методикою ідейно-тематичного, композиційного та дійового аналізу драматургічного матеріалу; - відсутність есе щодо аналізу виконання акторами однієї з ролей у переглянутих виставах чи у відеозаписах вистав українських та зарубіжних театрів; - безвідповідальне ставлення до практики, не регулярне відвідування практики, відсутність щоденника виробничої практики та звіту про її проходження

8. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ ЗВІТІВ ПРАКТИКИ

Формою підсумкового контролю з виробничої практики (споглядально-аналітичної) є залік. Приймає залік з практики керівник практики від кафедри та керівник або представник з бази практики (роботодавець).

Залік відбувається протягом перших семи днів після закінчення практики, у формі захисту здобувачем звіту з практики.

Під час захисту здобувач формулює завдання практики та пояснює їх виконання, розповідає про проходження практики, аналізує отримані результати тощо.

Оцінювання виробничої практики здійснюється відповідно до критеріїв, визначених робочою програмою виробничої практики (споглядально-аналітичної). Оцінка вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента.

При встановленні оцінки також враховується відгук і оцінка керівником практики від бази практики та висновок керівника практики від кафедри про проходження здобувачем практики.

Здобувачі, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин, мають право на її продовження у вільний від навчання час при наявності відповідних довідок.

Здобувач, який отримав незадовільну оцінку з практики, за рішенням комісії може бути поданий на відрахування з НАКККіМ.

Підсумки виробничої практики (споглядально-аналітичної) обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на вченій раді Інституту сучасного мистецтва.

Матеріали звітів із практики зберігаються на кафедрі впродовж трьох років.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Положення № 82-0 «Про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв», введено в дію наказом в.о. ректора НАКККіМ 30.08.2022 р.
2. Наказ №166-о від 02.12. 2019 р. «Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у НАКККіМ».
3. Барнич М. Майстерність актора: техніка «обману» : навч. посібник ; вид. 2-ге, виправлене та доповнене. Київ : Ліра, 2016. 304 с.
4. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / Пер. з англ. Я. Винницької, О. Матвієнко; післямова Б. Козака. Львів: 2005. 136 с.
5. Василько В.С. Про перевтілення в мистецтві актора. Київ, 1976. 230 с.
6. Гузик В. П., Кудрявцева Н. Б. Комплексний психофізичний тренінг: метод. посібник. Київ: ДАКККіМ, 2005. 87 с.
7. Зайцев В. П. Майстерність артиста і ведучого: навч. посібник. НАКККіМ,

2016. 234 с.
8. Кнебель М. Й. Про дієвий аналіз п'єси і ролі / пер. з рос. Є. Стародиної. Львів, 2020. 92 с.
  9. Козачковський Д. Нотатки на сторінках ролей, п'єс і клаптиках паперу. Підручна книжка для акторів та режисерів / Упоряд. Козак Б. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім Івана Франка, 2017. 96 с.
  10. Кукуруза Н. В. Майстерність ведучого: навч. посіб. Івано-Франківськ, 2010. 176 с.
  11. Марко В. П. Аналіз художнього твору: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2013. 280 с.
  12. Нечаєнко Т. В. Словесна дія: основи техніки мовлення : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв. Київ : ДАКККиМ, 2000. 138 с.
  13. Раденко Ю. В. Сценічна мова: навч. посіб. Київ : Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, 2015. 318 с.: іл.
  14. Станіславський К. Робота актора над собою / Факсимільне видання. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 671 с.
  15. Саксаганський П.К. Думки про театр. Київ, 1955. 231 с.
  16. Черкашин Р. О. Художнє слово на сцені. Київ : Вища школа, 1989. 327 с.

Додаткова література

1. Асмут Б. Вступ до аналізу драми / пер. з нім. С. Соколовської, Л. Федоренко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 220 с.
2. Васильєв Є. М. Сучасна драматургія : жанрові трансформації, модифікації, новації : монографія. Луцьк : Твердиня, 2017. 532 с.
3. Курбас Лесь. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 917 с.
4. Мар'яненко І. О. Сцена, актори, ролі. Київ : Мистецтво, 1964.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Наукова електронна бібліотека [сайт]. URL: www.elibrary.ru
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [сайт]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> <http://nlu.org.ua/>
3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого[сайт]. URL: <http://nlu.org.ua/>
4. Культура і Креативність [сайт]. URL: <https://www.culturepartnership.eu/ua/page/about>
5. Міністерство культури та інформаційної політики України [сайт]. URL: <https://mkp.gov.ua/>